



Predsednik Johnson se hudo zanima za novi panamski kanal

Strokovnjakom je naročil, naj mu do konca leta predlože poročilo o načrtih s tehnične, gospodarske in politične strani.

WASHINGTON, D.C. — Ko maj se je predsednikov zaupnik Mann vrnil iz Srednje Amerike, kjer si je ogledal razne načrte za novi panamski kanal, je predsednik Johnson takoj sklical nekaj sestankov strokovnjakov za taj projekt in jim naročil, naj mu še tekom leta predložijo poročilo, ki naj obdela ne samo tehnično plat tega problema, ampak tudi gospodarsko in politično.

S tem razlogom je že sprožil živahno debato ne samo pri nas, ampak tudi v vseh državah Latinske Amerike, kajti vsaka med njimi je na novem kanalu po svoje zainteresirana. Najbolj sili v ospredje vprašanje, čigav naj bo kanal in kdo naj ga financira.

Razume se: vsi bi radi imeli čim več besede, zato pa bili čim manj udeleženi na investicijah, akoravno je že sedaj jasno, da bo novi kanal zelo dobičkonosno podjetje. Zato se mešajo v debato tudi zasebni interesi, ki pa ne bodo prišli do veljave, kajti končno bo pač Amerika dala kapital, kot ga je pri sedanjem kanalu.

Ravno tako je važno tudi vprašanje, v čigavo politično pristojnost naj novi kanal spada. Načelo, da naj kanal kontroliro država, ki bo kanal tekla skozi njo, gotovo ne bo obveljalo. Kontrola bo torej kolektivna; kakšno obliko bo imela, tega seveda ne more nihče uginiti.

Vsekakor se vidi, da bi Johnson rad dosegel, da bi bil novi kanal zvezan z ameriškim režimom njegovega imena.

Še vedno ni edinosti med zastopniki ZDA v Sajgonu

WASHINGTON, D.C. — Iz Bele hiše prihajajo vesti, da je predsednik Johnson poslal v Južni Vietnam pretekli teden svojega osebnega svetovalca Bundyja, da preišče "vsa dejstva in mu prinese odgovor".

O položaju v Južnem Vietnamu je dobival predsednik poročila od državnega tajništva, od Pentagona in od Osrednje obveščevalne službe (CIA), ki so si med seboj nasprotovale in tako ni mogel priti do točne slike o položaju.

Le pol leta za domače stvari!

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Johnson je menda dejal nekaterim članom Kongresa, da bo potreboval nekako pol leta za rešitev domačih vprašanj, potem pa se bo posvetil bolj vprašanjem mednarodne politike.



Vremenski

prerok

pravi:

Oblačno, vetrovno in dež. — Najvišja temperatura 65.

Novi grobovi

John Tanko Sr.

Včeraj je po dolgi bolezni umrl na svojem domu na 19600 Arrowhead Ave. 89 let stari John Tanko Sr., mož Antonie, roj. Tursic v Bezuljaku pri Cerknici, oče Johna F., Franka in Lillian Delsanter, 7-krat stari oče, brat Mary Znidarsic, Ignaca, Ane, Angele in Julije (zadnji štirje v Sloveniji). Pokojni je bil doma v Prigorici pri Ribnici na Dolenjskem, odkoder je prišel sem pred 54 leti. Bil je član Društva Napredek št. 132 ABZ, predsednik Ohijske federacije društev ABZ, član Društva Slovenski dom št. 6 SDZ in Društva Cirila in Met. št. 191 KSKJ. Pogreb bo iz Želetovega pogreb. zavoda na E. 152 St. v petek. Cas in kraj še nista določena.

Nosavan v Laosu izgubil

VIENTIANE, Laos. — Gen. Nosavan je s tiho podporo ZDA l. 1960 spravljal v Laosu princa Suvano Fumo, pa doživel nato upor Konga Lee-ja, ki je v sorazmerno pomirjeno deželo prinesel znova nemir in državljansko vojno. Gen. Nosavan je vse od tedaj dobival pomoč Združenih držav kot vodnik nacionalnega protikomunističnega krila. Ko je prišlo leta 1962 do sestave nevtralne koalicijske vlade pod predsedstvom princa Suvane Fume, je gen. Nosavan izgubil del svoje moči in vpliva v Laosu.

Pretekli teden je skušal z vojaško silo znova prevzeti vodilno vlogo v deželi, pa je doživel poraz in moral bežati iz Laosu na Tajsko. Vlada ga je proglasila za upornika in izdajalca ter si je baje rešil življenje le z ameriško pomočjo.

Princ Suvana Fuma je s tem okrepil svojo moč v Laosu in se je menda voljan znova razgovarjati s svojim polbratom princem Sufanuvongom, vodnikom levicarjev in njihovih zaveznikov v Pathet Lao, za oživitve koalicijske vlade. Ameriška zunanja politika je tako postala za skušnjo bogatejša največ za zasluge različnih pogledov in smeri, ki so jih zastopali v Laosu predstavniki državnega tajništva, Pentagona in seveda Osrednje obveščevalne službe (CIA).

Štiri petine domačinov

OTTAWA, Can. — Skoraj štiri petine prebivalstva Kanade je rojenega v Kanadi, ostanek so priseljenci.

Med Južnimi Vietnamci še ni potrebne edinosti

Južni vietnamskega naroda ni, prebivalstvo dežele sestavljajo tri med seboj močno različne skupine.

SAJGON, Juž. Viet. — Ko je l. 1954. mednarodna politika ustanovila državo Južni Vietnam, je na njenem ozemlju našla okoli 15 milijonov prebivalcev, ki so se že od nekdaj delili v tri skupine s svojimi navadami, tradicijami in narečji. Lahko bi jih imenovali gornje Južne Vietnamce, srednje in spodnje.

Gornji Vietnamci živijo severno od prestolice Sajgon in jih je okoli 2 milijona, so to gorska plemena, sedaj so se jim primešali še begunci iz Severnega Vietnama. Srednjih Vietnamcev je najmanj, živijo okoli Sajgona. Zato ja pa spodnjih Vietnamcev okoli 12 milijonov. Razlikujejo se od svojih rojakov tudi po svojem značaju: so mirni in tihi ljudje, ki se ne brigajo dosti za zadeve, ki se jih osebno ne tičejo. Zato so dobili gornji Vietnamci kmalu vso oblast v svoje roke in je ne spustijo iz rok. Dokler je bil mir v deželi, so spodnji Vietnamci to še prenašali. Sedaj razsaja državljanska vojna, ki ji ni videti konca. To je razburilo spodnje Vietnamce, ki so začeli godrnjati nad gornjimi češ, da imajo vso oblast v rokah in za spodnji del Vietnama nič ne skrbijo.

Vietnamski komunisti so se trudili in se še trudijo, da bi vse tri skupine povezali med seboj, pa se jim to do sedaj še ni posrečilo. Spori med tremi skupinami jih pa motijo pri njihovih političnih načrtih in vojaških operacijah. Protikomunisti se za to stanje malo menijo. Na deželi jih tako ni skoraj nič, v Sajgonu in ostalih večjih mestih se pa tako pečajo samo z lokalno politiko, v kolikor se sploh brigajo za javnost.

Japonci bodo zopet praznovali ustanovitev cesarstva

TOKIO, Jap. — Sedanji predsednik vlade Eisaku Sato namerava menda v kratkem obnoviti praznik "ustanovitve cesarstva", ki ga postavlja legenda v leto 660 pred Krist. rojstvom, ko naj bi bil cesar Jimmu združil vso Japonsko pod svojo oblastjo.

Demokratsko usmerjeni šolniki temu nasprotujejo češ, da ni v skladu z zgodovinskimi dejstvi in da bo oživilo nacionalistične ideje, ki so privedle Japonsko v poskus ustvarjanja "novega reda v Aziji" in z njim združeno nesrečo.

Avstralija hili bolj in bolj z oboroževanjem

WASHINGTON, D.C. — Kako hudo se Avstralija boji vojnih zapletljev v jugovzhodni Aziji, priča njena skrb za lastno narodno obrambo. Vpejala je zopet obvezno vojaško službo, svoj redni proračun za vojaštvo pa je povečala na celih \$2.7 milijona, kar je za tako malo državo zelo veliko. Avstralska vlada je dalje poslala v Ameriko posebno komisijo, ki ima nalogo, da nakupi pri nas letala in helikoptere. Potrebuje pa tudi navadno orožje in municijo. Oprema njenih čet je na splošno že zastarela, zato hiti sedaj z modernizacijo.

Med tem se avstralske čete že udeležujejo na otoku Borneo akcij proti indonezijskim "gverilcem", ki bi radi pregnali angleške čete z otoka. Avstralske čete štejejo nad 1,000 mož, ki so izvežbani za boje v džunglah.

Seje britanske zbornice naj pridejo na televizijo!

LONDON, Ang. — Ko je pred leti prišla v angleško javnost debata, ali naj televizija prenaša seje angleškega parlamenta, so bili vsi proti, ker so mislili, da bi kaj takega samo ponižalo ugled te častitljive zgodovinske politične ustanove. Sedaj pa so poslanci sami začeli zagovarjati to idejo.

Pretekli teden je bila namreč v parlamentu izredno burna debata. Poslanci so vpili, razgrajali, motili govornike, predsednik pa je bil brez moči. Manjkalo je le še osebnih spopadov s pestmi, pa bi bil škandal dosegel vrhunec. Kakor hitro je bila seja končana, so šli člani kabineta na televizijo in ostro obsodili take nastope konservativne opozicije, ki jih tudi časopisje ni odobraval.

Zato se res lahko zgodi, da bomo seje angleškega parlamenta lahko gledali na televiziji. Naj pa nihče ne pričakuje senzacij. So praviloma vse angleške parlamentarne seje zelo dolgočasne, oživijo pa takrat, kadar je debata o zaupnici vladi. To pa se ne zgodi vsak teden.

Nedelja je nevaren dan

CHICAGO, Ill. — Največ nesreč na železniških prehodih se zgodi ob nedeljah.

stične ideje, ki so privedle Japonsko v poskus ustvarjanja "novega reda v Aziji" in z njim združeno nesrečo.

KOSYGIN JE OBLJUBIL VOJAŠKO POMOČ HANOJU

Predsednik vlade Sovjetske zveze Aleksej Kosygin je na letališču v Hanoju pred svojim povratkom domov izjavil, da je bil dosežen med njim in vlado Severnega Vietnama sporazum o sovjetski vojaški pomoči, ki bo okrepila obrambne sposobnosti Severnega Vietnama. — V Moskvi so za ohranitev dobrih odnosov z Združenimi državami.

MOSKVA, ZSSR. — Uradna poročevalska služba Tass je objavila, da je predsednik vlade Sovjetske zveze pred svojim odletom z letališča v Hanoju izjavil, da sta se Sovjetska zveza in Severni Vietnam dogovorila o ukrepih, ki bodo okrepili obrambo Severnega Vietnama. Kosygin je dejal, da so tekom razgovorov razpravljali odkrito o mednarodnih vprašanjih in razčlenili položaj v Indokini posebno v zvezi z oboroženim "izzivanjem ameriških imperialistov in njihovih lutk v Sajgonu". Danes zjutraj je Kosygin s svojo delegacijo pristal na letališču v Peipingu, kjer sta ga pričakala predsednik kitajske vlade Ču-En-laj in zunanji minister.

Sodijo, da bo Sovjetska zveza poslala v Severni Vietnam rakete, ki bodo sposobne zadeti moderna jet letala tudi v veliki višini, in drugo moderno obrambno orožje, ki naj da Severnemu Vietnamu vsaj malo občutja varnosti pred amer. letalsko močjo. Dogovorjeno je bilo, da se bosta obe vladi redno posvetovali o teh vprašanjih. Izjavo o "odkritih" razgovorih razlagajo kot namig, da je Kosygin razpravljajal z vodniki Severnega Vietnama o sporu, ki vlada med Moskvo in Peipingom. Sev. Vietnam je v zadnjem času v glavnem stal trdno na strani Peipinga. Izgleda, da bi ga Moskva rada pripravila vsaj do nevtralnega stališča, če ga že ne more pridobiti za svojo stran.

Moskva umirjena

Glasi so sovjet. vlade Izvestia je poudarilo, da želi Sovjetska zveza dobre odnose z Združenimi državami, da pa to ne bo mogoče, če bodo Združene države nadaljevale svoja "oborožena izzivanja" v Severnem Vietnamu. Sovjetska zveza se smatra dolžno podpirati članice socialističnega bloka pri njihovi obrambi.

Redeča Kitajska je v svojem "svarilu" Združenim državam veliko ostrejša. Peiping svetuje predsedniku Johnsonu, naj ne nadaljuje z napadi na Severni Vietnam, ker ne bo mogel nadzirati novo nastalega položaja.

— V človeški krvi je okoli 11,000 belih krvnih teles v ku bič. centimetru, rdečih pa dvakrat toliko.

Zadnje vesti

CLEVELAND, O. — V kolikor so tu glasovi preštet, vodi Abel nad predsedniškim kandidatom McDonaldom pri volitvah za novo vodstvo Unije jeklarskega delavstva 3:2. Po poročilih od drugod je bilo stanje danes ob sedmih zjutraj okoli 139,000 glasov za Abela in 125,000 za McDonalda. Abela glavni stan v Chicagu trdi, da je zmaga Abelova, čeprav je prešteti še komaj okoli eno tretjino glasov.

WASHINGTON, D.C. — Obrambni tajnik McNamara je objavil sinoči, da so Združene države v teku zadnjih štirih let prodale svojim zaveznikom orožja v skupni vrednosti 6 milijonov dolarjev. Največ so ga kupile Zah. Nemčija, Vel. Britanija, Avstralija, Italija in Kanada. Sklenjen je nov dogovor za prodajo orožja za bilijon dol. Vel. Britaniji in Avstraliji, v glavnem v zvezi s položajem v jugovzhod. Aziji.

LONDON, Vel. Brit. — Delavska vlada je včeraj porazila predlog opozicije za nezaupnico vladi s 306:301. Pred parlamentom je več tisoč delavcev letalske industrije demonstriralo proti nakupu ameriških vojaških letal za britanske oborožene sile.

SAN FRANCISCO, Cal. — Včeraj je priletela sem prva skupina žena in otrok iz Južnega Vietnama. Predsednik Johnson je preteklo soboto odločil, da se mora do prihodnje nedelje vrniti iz Juž. Vietnama domov vseh preko 1,800 žena in otrok.

SAJGON, J. Viet. — Včeraj in danes je prišlo znova do hudih spopadov med rdečimi in vladnimi četami. Več Amerikancev je bilo mrtvih in ranjenih, štirje pa so pogrešani. Posebno hudi boji so okoli Da Nanga, kamor je komaj včeraj prišel bataljon Hawk raket proti letalom, da varuje to važno vojaško oporišče pred napadi iz zraka.

Zopet zrakoplovi?

FRIEDRICHHAFFEN, Nem. — Pranečak grofa Zeppelina Herold von Zeppelin je pripravil načrte za nove zrakoplove Zeppelin in ima za njih gradnjo tudi že potreben denar in celo naročila.

Uporabljali jih bodo za prevoz težkih tovorov in delno v turizmu.

Iz Clevelanda in okolice

Ribja pečenka—

V petek je Lincolnov rojstni dan in zato po odločitvi clevelandskega škofa ne bo posta. Svetovidski očetovski klub je zaradi tega preložil svojo "ribjo pečenko" na petek 19. februarja.

S potovanja sta se vrnila—

G. Mihael in ga. Irma Telich sta se srečno vrnila z dvomesečnega potovanja po Južni Ameriki, Mehiki in Floridi, kjer sta obiskovala svoje sorodnike in znance. Dobrodošla doma!

Seja—

Društvo sv. Ane št. 4 SDZ ima nocoj ob sedmih sejo v navadnih prostorih. Po seji bo zabava.

Na obisku—

Mrs. Frances Lozier, prej Jakulin, je prišla iz Gary, Ind., na obisk k prijateljici Mrs. Theresi Jeric na 3583 E. 81 St. V Clevelandu bo ostala 10 dni. Dobrodošla in dobro zabavo v metropoli!

Nižji davki za narodne domove

Okrajni avditor R. Perk je nedavno znižal davčno vrednost slovenskih narodnih domov v Cuyahoga okraju. Ti služijo splošnim narodnim potrebam in dejansko niso nobena pridobitna podjetja.

Resnica o davkih na nepremičnine—

Okrajni avditor R. J. Perk bo v soboto, 13. februarja, ob osmih zvečer govoril v Carter hotelu na Prospect in E. 9 St. o "Resnici o davkih na nepremičnine." Vstop je prost. Za potrebna pojasnila kličite tel. št. 252-0827 (zah.), DI 1-7487 (vzh.) in 581-2677 (jug-vzh.) po petih pop.

Roparski napadi—

Tolpa kakih 20 mladih lopovov je včeraj v skupinah 3 do 5 izvedla vrsto ropov in napadov na onemogle stare ljudi na področju Hough in odnesla skupno preko \$1,000. Policiji se je posrečilo tri roparje prijeti.

Republic Steel bo gradila—

Republic Steel Corporation, ki ima sedež v našem mestu, bo zgradila v ravnini ob reki Cuyahoga novo valjalnico za jekleno pločevino, ki bo stala okoli 75 milijonov dol. in bo zaposlila večje število delavcev, ko bo leta 1968 dograjena. Ko je včeraj predsednik korporacije Patton to objavil, sta navzoča guv. Rhodes in mestni župan Locher to slavila kot veliko pridobitev za Cleveland.

Smučanje—

Slovenski smučarski klub se pojde v soboto smučat v Glenwood Acres v N.Y. Odhod ob 5.15 zjutraj izpred šole sv. Vida, povratek isti dan okoli osmih zvečer.

Jugoslovansko-francoski gospodarski razgovori

BEOGRAD, SFRJ. — Pretekli teden so se začeli tu razgovori med Francijo in Jugoslavijo o možnosti povečanja medsebojne trgovine, gre pred vsem za povečanje jugoslovanskega izvoza v Francijo.

Lani je Jugoslavija izvozila v Francijo blaga in skupni vrednosti 17.4 milijona dolarjev ali za polovico več kot v letu 1963. Iz Francije je uvozila Jugoslavija lani zaradi 30 milijonov dolarjev kredita, ki ga ji je dala Francija za leta 1963-1965, blaga v skupni vrednosti 41.2 milijona dolarjev.

Tovariš Mihajlov dobro zagodel Moskvi in Beogradu

CLEVELAND, O. — V Beogradu izhaja literarni list "Delo". Zanj je napisal v januarju in februarju mladi dalmatinski pisatelj dr. Mihajlov potpisne črtice pod naslovom "Moskovsko poletje". Črtice so napisane duhovito in — kar je še bolj čudno — strašno brezobzirno, kakor da ne bi bilo v Jugoslaviji komunizma, v Rusiji pa komunizem najslabše vrste.

O ruskih koncentracijskih taboriščih piše na primer sledeče: "Prvih taborišč smrti niso postavili Nemci, ampak Rusi leta 1921. Tudi v iztebljanju narodov ni bil Hitler prvi. Pred drugo svetovno vojno so bili razni mali narodi iz krajev ob turški in iranski meji nasilno preseljeni v Sibirijo, kjer so umirali kot muhe, ker niso bili navajeni na podnebje." Tovariš Mihajlov trdi dalje, da je literatura o Stalinovih deportacijah

"zmeraj bolj podobna letopisom o zločinih za časa inkvizicije Filipa II." Mihajlov dodaja, da je sedanjí režim res nekaj žrtev vrste preganjanja rehabilitiral, toda dostavlja, da mu je neki ruski dijak rekel: "Rehabilitirali so samo svoje lastne ljudi. Kaj pa se je zgodilo s tisoči poštenih ljudi, ki niso bili člani partije?"

Tovariš Mihajlov si je tudi privoščil sarkastične opise sedanje ruske vsakdanje stvarnosti. V njih omenja "nevarnosti", ki grozijo tistemu, ki se v večernih urah spušta na sprehode v predmestjih vkljub ostri policijski kontroli, nekulturno obnašanje natakarejev, dolgočasno vsebino ruskega časopisja, preveliko število zavodov z imenom Lenina in pa pojav, da so čevlji relativno dražji od fotografskih aparatov. Z veseljem opisuje uporniški duh moskovskih univerzitet-

nih študentov, ki na izzivajoč način prepevajo javno "pesmi iz koncentracijskih taborišč". Sprašuje se obenem: "Koliko pesmi beračev, vojakov in jetnikov še ni znanih ruski javnosti?"

Mihajlov je imel dolge razgovore z ruskimi pisatelji, ki so ga pa razočarali, ker so se izogibali pomenku o "osnovnih vprašanjih", vendar pa jih skuša razumeti. O znanem pisatelju Dudincevu trdi, da mora živeti v zelo skromnih razmerah, ker ruske oblasti ne držijo dogovora in mu ne izplačujejo 70% inozemskih honorarjev za njegovo povest "Ne samo od kruha". Zadovoljen je pa s Šolohovim in njegovim romanom "Tih don", o Ehrenburgu pa trdi: "V vseh bistvenih vprašanjih človeškega življenja je Ehrenburgovo blestični duh izginil in pred seboj sem imel človeka s tipično sovjetsko

miselnostjo, topo za vsako vrsto debate in dejstev."

Dr. Mihajlov je profesor na zadrski filozofski fakulteti, ki ji je s svojim opisom sodobne Rusije preskrbel sloves, ki gre preko jugoslovanskih mej. Seveda pa je vprašanje, kaj se bo zgodilo z njim samim. Njegov duhovni prednik Djilas je pogibal pogum moral drago plačati. Vsekakor je potopis tovariša Mihajlova zaenkrat glavni dogodek l. 1965 za vso Jugoslavijo. Rusko poslaništvo v Beogradu je naravno zelo razburjeno, verjetno se pa slabo počuti tudi Tito s svojo okolico.

"Noben ameriški časnika ni pisal tako kritično," je rekel član ruskega poslaništva ameriškemu dopisniku. Seveda ni mogel pisati, dr. Mihajlov pozna svojo rdečo tovaršijo, ameriški časnika rj pa ne!

UPORNIKI

POVEST

Spisal Ivan Lah

"Kaj se vam zdi, pri čem no zdaj?" je vprašal prijatelje z vprašanjem, ki se mu vedno in vedno znova vrtelo. "Pri dobrem," je razlagal, "vse polno, v ognju vsa dela; za svojo korist bo vendar vsak delal in vsak dan jih več. Saj se sliši." "Tako je, tako je," je pritril Jurko. "Samo počakajmo, da začne; takrat pa udarimo," je rekel Pisik. Andrejko je ostal pri miru in premišljal, kaj bi še storil. Zdelo se mu je, da je storil dosti, a vse je bilo še premalo. "Prehiteti nas ne smejo," je rekel Guza. "Jutri je treba proti Čušpercu, če se bo dalo kaj zvedeti," je rekel Jurko. "Glavna stvar je, da vemo, kaj mislijo gradovi o nas, ali kaj vedo in kaj mislijo storiti." "Grajskih ni nič blizu." "Treba je zvedeti, kaka sapa je." "Sovražna." "Prijazna ni bila še nikdar." "Nikdar in nikdar ne bo," je rekel Andrejko in vstal. Tedaj pa je vso vas napolnil velik hrup. Po vasi je z velikim letel Sušec in ljudje so se vpraševali v velikem strahu, kaj da je. Sušec se je prijemal zdej za eno roko, zdaj za drugo in letel naravnost h Guzi v hišo. Njegov jok je bil silen in prevlečen je vse, ki so vprašali, kaj mu je. "Tepen, tepen," je vpil. "Kdo te je?" je vprašal Andrejko. "Unu, boli, ojejeje," in vrgel se je na tla. "Kdo te je," so drugi vprašali. "Oskrbnik, ojejeje..." in vkekal je, kakor da ga še vedno kdo tepe. Vsi so se spogledali. "Zakaj pa?" so vprašali. "Rekel je, da prenašam pošte opornikom, unu..." "Kje te je pa dobil?" "V gozdu sem gob iskal." "Pa kaj je rekel?" "Da nam bo že ušesa navil." "Pa te je." "O, pa me je, pa kako... Unu, s palico sem, s palico tja, pa za vrat me je držal." In spustil se je v nov jok. Vsem se je zdelo, da to pomeni nekaj posebnega. Potolazili so Sušca s kruhom in se razšli. "Bliža se, bliža," je godrnjal Andrejko. "Ravno prav, le naj značno," je pripomnil Guza.

* * *

Drugo jutro je odhajal Jurko Baja po svojem poslu. Lahko je misliti, da v skrbi in s težkim srcem. Globoko na obraz si je potegnil polhovko; no, hoja je izdala, da je izdala Jurka vsakemu, kdor ga je poznal. Oprezno je stopal po poti. S svojo okovano palico je zdaj pa zdaj mahnil po grmu ob cesti, kakor da hoče poskusiti, ali ima še kaj moči. Veje so pobesile svoje vršičke, vmes pa se je pogovarjal sam s seboj: "Črv se zavija, če stopiš nanj, pa bi se jaz ne. Tudi mi se zvijamo, če nam stopijo na rep, kakor bi jaz stopil gadu. Vsak se bo. Če se mi pa gad izpolmakne, hlastne me, da bom pomnil svoj življenjski dan. Ej, bomo se sekali, bomo!" In začel je ponavljati znano pesem: "Reveni časi, huda leta, vse to hudo je nad nam; konč prihaja tega sveta in ta strašni sodnji dan. In ko je zapazil nad zelenimi vrhovi gozdov grajske zidine, je zapretel s palico.

Razprave in pričevanja

(Razmišljanje o uvodnem delu v Zborniku Svobodne Slovenije za leto 1965)

Brooklyn, N.Y. — Trdno sem prepričan, da zasluži Zbornik 1965 toliko in še več pozornosti, kolikor sem mu je posvetil, ko pišem že tretjo razpravo o njegovi bogati vsebini. Nisem šel po vrsti, kakor je navada, ker me je anketa o komunizmu tako zajela, da sem se vsedel in najprej napisal, kar sem mislil, da moram napisati o tem našem osrednjem vprašanju. Potem sem pa kar nadaljeval s svojimi pripombami k tretjemu delu knjige, tako mi sedaj preostane še prvi, uvodni del, ki nosi naslov: "Razprave — dokumenti — pričevanja". S tem vrstnim redom nočem napraviti vtisa, da bi mi bil prvi del manj všeč, ali da se mi zdi manj važen in manj odlično napisan. Saj je tu priobčena moja lastna razprava!

Uvodni del knjige obsega pravzaprav dve poglavji: v prvem so razprave, v drugem pa — že po nekaki tradiciji — zgodbe o slovenskih hribovcih, bolj prav rečeno: gorolazcih, ker plezanje po patagonskih Andih, vzpenjačih se do 4000 m proti nebu, ni nič podobno hribovlazenju na šmarno goro.

Razprave prvega poglavja so zgodovinsko pomembna sociološka, verska, kulturna, politična razglabljanja slovenskih problemov, ki jih zelo primerno uvede M. Komar s svojim uvodom: Pogoji za dialog. Na vsem je napisan njegov opomin, naj nas pri vsakem dialogu, ki je iskanje resnice v razgovoru (z izmenjavo misli), vodi pristnost, širokost in pogumna borbenost, čim manj pa čustva in strasti. Če bi bilo med nami, slednjih manj, več pa prvih, bi bilo mnogo bolje in prijetneje živeti v naši begunski skupnosti in bi mnogo več dosegli za našo skupno stvar.

V drugem delu razprave, začete že v Zborniku za 1964, o socialni in politični zgodovini Slovenije, je skrbno in podrobno obdelan pregled političnih dogodkov v Sloveniji v eni najusodnejših dob narodove preteklosti od 1. 1912 do 1918. Napisal jo je mož, ki je sam od blizu sledil dogodkom, pa moral ugotoviti, kako se človeške slabosti najbolj usodno kažejo ob uri največje stiske. Razkol med mladimi in starimi, porojen iz osebnih ambicij v vodstvu vodilne slovenske stranke (SLS) ob prelomu narodne zgodovine 1. 1918, je lekcija, ob kateri bi se bilo nam vsem treba resno zamisliti. Za moj okus je poglavje o Camilli Theimer ob takem velikanu, kot je Janez Evangelist Krek, preveč podrobno obdelano in preveč raztegnjeno.

Komunistični proces zoper Nagodeta in njegovo skupino, ki ga živahno in podrobno opisuje soočenoženec L. Sirc (kakšen spomin ima pisec!), je nazoren prikaz komunistične justice. Zgodba se bere kot odlomek iz velikega romana in je bila zame ne samo opis nezasišanih dogodkov, marveč leposlovje. Škoda le, da to leposlovje kvarijo citati iz obtožnice, ki jo je v ogabnem komunističnem žargonu bral javni tožilec in se te grdobije ponavljajo pri utemeljevanju obsodbe.

Podoben, če ne isti odvrtni jezikovni stil, se zopet ponovi v obtožnici rajnega mučeniškega škofa ljubljanskega dr. G. Rožmana. Obtoževati cerkvenega kneza v takem podlem jeziku je strahota sama na sebi, ki se človeku skozi in skozi upira; s takimi prostakimi besedami obtoževati ga cele vrste "zločinov", ki se jim na prvi pogled vidi, da so podlo izmišljeni, je še huje. Jaz bi bil odlomke iz obtožnice, ki zadevajo škofa Rožmana, kakor tudi besedilo sodbe, v celoti izpustil. Prevzvišeni škof v svojem odgovoru itak citira odstavke, ki ga obre-

menjujo, z namenom, da nanje drug za drugim odgovarja.

Naši generaciji je bilo usojeno, da je morala biti priča poniževanja in blatenja katoliškega škofa, kakršnega ni najti v zgodovini Cerkve, kaj šele v 500-letnem obstoju ljubljanske škofije. Ko človek bere škofov zagovor, šele more prav oceniti, kako podlo so mu podtikali, pritikal in dodajali dejanja, ki jih nikoli ni storil. Za nas, ki smo ga poznali, so njegovi odgovori na obtožnico nepotrební. On je čist in velik v očeh vseh poštenih Slovencev doma in v zdomstvu. Res pa je, kar pravi ob sklepu msgr. Jagodic, in sicer res za svetovno javno mnenje: "Žrtvoval je za svoj narod ne samo smrt v pregnanstvu, marveč celo najdražje: svoje dobro ime pred zgodovino." Bodimo trdno prepričani, da bo objektivna zgodovinska ocena njegovega nastopa zoper komunizem ob svojem času njegovo oblateno pa svetniško ime oprala v celoti. Njegovi odgovori, v Zborniku sedaj objavljeni, bodo pa zgodovinarju služili pri iskanju in izluščevanju resnice, ki je hčerka božja.

Zelo smiselno je urednik Zbornika priključil škofovim odgovorom na obtožnico razpravo o sodobnem stanju katoliške Cerkve v Jugoslaviji. V tem dokumentu je stvarno opisano, kar je rajni škof Rožman predvideval in se bal za duhovno življene slovenskega ljudstva, če se polasti oblasti komunizem. Opisano je ne po videnju pokojnega nadpastirja, marveč na podlagi trdih dejstev, ki jih vsa spretna in načrtna propaganda režima ne more spraviti s sveta. Najhuje se komunistična pest čuti pri vzgoji mladine. Avtor pride do zaključka, da je "komunizem tak, kot je bil. V načelnih stvareh ni in ne bo popustil niti za las," v nebstvenih pa taktizira.

V zgoščenih oblikah je povzel Roman Rus potek in sklepe drugega zasedanja vatikanskega koncilja. Brali smo o tem sočasno po časopisju, toda človeku časopisna poročila ne nudijo celotne in v enoten lik povezane vsebine koncilskih razprav in zasedanj. Vsak veren katoliški Slovenec naj to imenitno sestavljeno poročilo prebere in knjigo spravi, da bo imel pri roki koncizno oceno zgodovinskega cerkvenega zbora. Kar se dogaja v baziliki sv. Petra, je epohalnega pomena za ves svet in nič manj za nas, ki hočemo biti zvesti udje Cerkve.

Poglavje zaključuje silno značilna ocena pisatelja Ksaverja Meška, ki je lani v visoki starosti umrl, iz peresa Tineta Debeljaka, prvega mojstra v analizi naših leposlovcev. Če naj udarim na svojo osebno noto, bi dejal: meni Meškova solzava mehko ni bila všeč. Pa to nič ne spremeni na dejstvu, da je bil pisatelj s svojim značilnim slogom, ki ga je Ivan Cankar označil za "meškobnost", velik in značilen umetnik. Jezik mu poje kot mehka harpa. Bog ve, kako mu je bilo, kot je — sentimental in poln ljubezni do sočloveka — umiral sam in zapuščen... Zima iz Rusije ni dopustila odjuge v domovini.

V drugem poglavju tega dela pa nastopijo naši gorniki, slovenski plezalci po skoraj nedostopnih in tveganih čerih južnih Andov. Spet se pokaže, kaj premore slovenska podjetnost, vztrajnost pa tudi visoka sposobnost! Ko sem bral in gledal čudovite slike, mi je v spominu prišel nasproti sošolec in prijatelj iz mladih let, duhovnik Jože Kastelic, ki je nekje v tistem gorovju našel prezgodnjo smrt. Bil je pionir slovenskega dušnega pastirstva v tem delu sveta, pa je mlad umrl med andskimi pečinami in ga menda nikoli niso našli.

Vojko Arko ni samo planinec, marveč je pisatelj, ki ima umetniško žilico. Ni samo načitan poznavalec svetovne plezalske znanosti, marveč ima njegov

slog literarno ceno. Sprva, ko sem bral njegove izlete v hribe in gore, nisem vedel, da je sin mojega dobrega sošolca in vojaškega druga med prvo svetovno vojno, ki se nanj pogosto spomnim, zdravnika dr. Joška Arka, žal že tudi pokojnega. To le "gorniško" poglavje mi obnavlja podobi prijateljev iz mladih let in mi je samo toplo pri srcu, ko vidim, da sta v g. Vojku oba utelešena v najbolj vrednem in popolnem smislu. Peter Skvarča se uspešno postavlja ob bok Vojku Arku s svojim popisom poti "V neznanost".

Poleg gorskih slik ima Zbornik tudi vrsto lepih posnetkov umetnin modernih begunskih umetnikov, ki smo nanje upravičeno ponosni. *Knjiga s tako vredno vsebino mora v hišo vsakega Slovenca.* Naroči se v USA pri Ligi K.S.A., 57 - 33 Catalpa Ave., Brooklyn, N.Y. 11227.

Dr. Ludovik Puš

JUBILEJNI KONCERT V CHICAGO

(Nadaljevanje z 2. strani)

smijo "Te Deum Laudamus" ob Fischingerjevi spremljavi.

Sredi koncerta sem dejal sosedu: mi ni žal, da sem prišel. Čeprav nisem glasbenik, bom dejal o koncertu: nobene večje napake ni bilo opaziti pri podajanju. Koncert je lepo uspel.

Dve, tri pripombe za konec. Nastop obeh solistov je zelo povzdignil ves spored.

Morda bi kazalo vse cerkvene pesmi dajati pod posebno točko. Če so raztresene med svetnimi, začutimo neko miselno disharmonijo.

Zadnji del sporeda je bil morda malo premrtev, kot n. pr. "Slovo" in "Zalostinka". Za večino naših manjših zborov — tako je bilo doma in tako je po svetu — so priporočljive take skladbe, ki so ritmične in pevne, pri katerih ritem in melodija podpirata pevce, kot pravimo. Vsakemu pevcu in pevki bi bilo treba izreči priznanje za trud. 27 imen odraslega zbora bi moral navesti, kar pa ni mogoče. Naj mi bo dovoljeno, da omenim le dr. Petra Fischingerja. Kot mlad zdravnik se specializira v virusih in se pripravljaja za bodoče poučevanje. Kljub študiju pa najde kako uro in pride pomagat basom. To je res priznanja vredno.

Največji del priprav za koncert je bil seveda na ramah povodja p. Vendelina Špendova. Kdor pomisli samo, koliko truda je treba za mladinski zbor, potem je treba reči: opraviti je moral gigantsko delo.

J. Grum

Senator Long se vežba v finančnih načrtih

WASHINGTON, D.C. — Senator Long iz Louisiane je postal podnačelnik senatnega demokratskega kluba, je torej vpliven politik. V kratkem bo postal tudi načelnik senatnega finančnega odbora, torej Byrdov naslednik, kar bo njegov vpliv le še povečalo. Long ima željo, da pomeni nekaj tudi kot strokovnjak, da ne bo v tem pogledu na slabšem od Byrda. Zato je objavil svoj načrt, kako je treba urediti javne finance.

Long misli, da bi morala federacija vpeljati celo vrsto pogojnih davkov, na primer trošarin, prometnega davka itd., vendar bi te davke pobirala samo v tistih državah, ki takih davkov same ne pobirajo. Long bi po tej poti rad prisilil nekatere države, da začno same misliti na novo zakonodajo, da bi lahko povečale svoje proračune in več pomenile na svojih domačih tleh. Dosedaj se namreč mnoge države otepajo novih davkov in prepuščajo del svojih dolžnosti kar federaciji.

Take države so navadno v rokah konservativnih politikov obeh strank, demokratske na juhu, republikanske pa po vsej državi. Long tudi ne verjame, da

bi držala gornja meja za znižanje trošarin v znesku \$1.75 milijonov. Misli, da bo Kongres v svoji vnemi znižal trošarine kar za okoli \$4 bilijone.

Kaj je ruska Moskva proti albanski Tirani?

CLEVELAND, O. — Dalmatinski pregovor "Kaj je London proti Splitu" (Ča je pusta Londona prema Splitu gradu?), je dobil tekmeča v albanskem "Kaj je Moskva proti Tirani?" Tak naslov bi lahko dali albanskemu odgovoru na vabilo poljske vlade na albanski naslov, naj Albanija pošlje svojo deputacijo na zadnji sestanek držav Varšavskega pakta v Varšavi. Albanija ni bila sicer formalno nikoli izključena iz pakta, ker drži s kitajskimi komunisti, toda že dolga leta je niso vabili na seje in sestanke.

Zakaj je sedaj Moskva sklenila, da povabi Albance preko varšavske vlade na zadnji sestanek? Z iskanjem odgovora na to vprašanje si albanski komunisti niso belili glave. So rajše porabili priliko, da so se pošteno znesli nad svojimi nasprotniki.

Albanci trdijo namreč v svojem odgovoru, da so se članice Varšavskega pakta hudo pregrešile, ker so pustile Moskvo, da je čisto zmaličila duh pakta in pri tem še skušala omalovaževati albansko pravico do neodvisnosti. Članice pakta naj se lepo opravičijo pred albanskimi tovariši, Moskvo pa naj prisilijo, da povrne vso gospodarsko škodo, kar jo je napravila Albaniji. Albanski odgovor celo trdi, da imajo v Tirani "dokaze", da neka velika socijalistična sila namerava skupaj s Titom, Grčijo in Ameriko zrušiti albanske komuniste. Pa si bodo vsi skupaj polomili zobe, kar počakajo naj! Za nameček navaja albanski odgovor še neko pismo nekdanjega ministrskega podpredsednika in sedanjega ministrskega predsednika Kosygina od 26. aprila 1961, ki v njem Kosygin ugotavlja, da je Moskva opustila vsako politično, gospodarsko in vojaško sodelovanje z Albanijo.

Dolgo so albanski tovariši kuhali jezo, pa so jo vendarle skuhal.

Črnci v Selmi bodo še čakali na vpis v volivni imenik

Selma, Ala. — Pretekli in ta teden je bilo prijetih zaradi protestov pri vpisovanju v volivne imenike tu več sto ljudi, med njimi je bil tudi znani črnski vodnik Noblov nagradjenec dr. L. King. Oblasti so ga bile pripravljene izpustiti, če bi položil \$200 varščine, pa je rajše sedel tri dni v ječi, da bi vzbudil večjo pozornost v javnosti.

Težišče boja za vpis črncev v volivne imenike je bilo zlasti v okraju Dallas, kjer imajo črnci večino. Od 15.000 črnih upravičencev v okraju je bilo vpisanih v volivne imenike pred začetkom kampanje za vpis le 335, od 14.000 belih volivnih upravičencev pa 9.000. Jasno je, da so imeli belci tako vso oblast v svojih rokah.

Zvezo sodišče je po pregledu položaja na temelju novega civilnega zakona ukazalo volivnemu registrarju, da mora vpisati v volivni imenik vse črne volivne upravičence brez posebnega izpita, kot je bil doslej v navadi. Do julija morajo biti vsi črni volivni upravičenci, ki to žele, vpisani v volivni imenik, je ukazalo sodišče.

Čombe se pripravljajo na marčevske volitve

LEOPOLDVILLE, Kongo. — V Kongu se bodo 18. marca začele volitve, ni torej ostalo dosti časa za priprave zanje. Zanje se je pa šele sedaj začel pripravljati le Čombe, ostale stranke, odnosno politiki, pa samo debatirajo.

Čombe je najprvo ustanovil novo stranko, ki je njena hrbenica njegova stranka v provinci Katanga. Za glavnega agitatorja je postavil bivšega ministrskega predsednika Kalonjija, ki je za te dni sklical v Lulubourg Čombejeve zaupnike iz vseh provinc na konferenco, ki naj odobri volivni program in postavi temelje za agitacijo. Agitacija ga pa ne skrbi, kajti kongoška demokracija sega za enkrat samo do plemenskih poglavarjev. Nje bo treba postaviti za kandidate, potem pa bodo že sami skrbeli, da jih bodo njihova plemena izvolila. Vprašanje pa je, ali bodo tako izvoljeni poslanci tudi poznali disciplino napram Čombeju. Če jih bo dobro plačeval, bodo že ubogali, drugače bodo pa polni vseh muh. Čombe seveda sprejema v svojo stranko vse razen upornikov.

Kaj bodo napravili uporniki, ne vedo v Leopoldvillu. Verjetno bodo volitve ne samo bojkotirali, ampak tudi motili z državljskovo vojno, da bi pozneje lahko rekli, da so volitve potekale pod Čombejevim terorjem in da so radi tega neveljavne.

Moskva se noče umakniti iz azijsko-afriške skupnosti

MOSKVA, ZSSR. — Kitajski komunisti se že par let trudijo, da bi pregnali ruske delegacije iz azijsko-afriških organizacij. Trdijo, da Rusija ni nobena azijska država, ker je Sibirija samo neke vrste ruska kolonija.

Moskva seveda pobija kitajsko obrekovanje in poleg tega skrbno pazi, da ne zamudi nobene azijsko-afriške prireditve. Zato bo poslala ta mesec svoje strokovnjake na gospodarski seminar v Alžir, v maju se bo na njena delegacija udeležila Konferencie azijsko-afriške solidarnosti v Akri.

V juniju bo pa zopet zborovanje azijsko-afriške ženske zveze v Alžirju. Tudi tja bo Kremlj poslal svoje tovarišice. Ker se kitajski komunisti držijo navade, da vsako rusko delegacijo napadejo in se pri tem nič ne ozirajo na oliko, bodo debate na vseh treh konferencah vsaj živahne. Za točke na programih pa najbrže ne bo prevelikega zanimanja.

Moški dobijo delo

Short Order Cook
Man wanted to work nights,
Friday and Saturday.
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave.
EN 1-5214 (x)

MALI OGLASI

Sobe se odda
Tri sobe se odda, z vsemi udobnostmi, spodaj. Po želji tudi garaža. Vpraša se na 6723 St. Clair Ave. EN 1-9435. (30)

V najem
Ne opremljeno stanovanje na 1053 E. 71 St. blizu St. Clairja, tri lepe sobe in kopalnica, spodaj, garaža po želji. Kličite 361-0989. (28)

V najem — E. 58 St.
4 sobe in kopalnico se odda v zidanem poslopju. \$45. Kličite 881-7138. (28)

Stanovanje oddajo
Lepo stanovanje oddajo moškemu, opremljeno ali brez pohištva, na 916 E. 73 St. Tel.: 391-6505. — (30)

V najem
Lepo 5-sobno stanovanje na 13515 St. Clair Ave. zgoraj, vse na novo dekorirano, plinski furnez. Kličite LI 1-8174. — (5,8,10 feb)

Za samca
Opremljeno sobo in kuhinjo oddajo samcu na 1082 E. 66 St. Kličite po 6. uri zvečer 431-5977. (pon., sr., pet.)

PATRICK A. SHEEHAN:

NODLAG

Toda mož je bil tako dobro naučen, da se O'Connellu ni posrečilo omajati njegovega pričevanja.

Pozno zvečer je zaklicala druga priča, z imenom Nowlan, ker jo je pekla vest ali ker jo je jezila očividna premoč Patricka Dalyja, ko je odhajal od mize:

"Če bi se izkazala resnica, bi bilo tukaj nedolžnih ljudi ravno toliko kakor krivih."

To priznanje ni niti sodnikom, niti tožiteljem vzbudilo vesti.

Porotniki odidejo pozno v svojo sobo. Kmalu se vrnejo z izjavo, da se jim nikakor ni mogoče zediniti. Naroči se jim, naj se še enkrat posvetujejo. Ob polenajstih ponoči se vrata odpro. Razgrajajoča množica vdere v dvorano. "Gospodje, ali ste se zediniti v svojem sklepu?" Nikakor se jim ni mogoče zediniti! Pojdite nazaj in premislite. Ne ognja, ne hrane. To vas morada spametuje. Ob dveh zjutraj pokličejo oba sodnika iz njunega stanovanja. Porotniki so se zedini, da oprostite enega obtoženca, Barretta, ki takoj izginje v temi. Porotniki naznanijo tudi sodnikoma svoje prepričanje, da trem zaprišeženim pričam ne verjamejo niti besedice. Predrzo, skoro izdajalsko; toda mraz je in oni so zelo lačni in ti dve dejstvi jim jemljeta velik del pred-

vidnosti. Naslednji dan je ista stvar. En porotnik, Edward Morrogh, je za to, da se oprostite vsi obtoženci. Devet za to, da se oprostita dva. Ob šestih toži porotnik Atkins, da ga lomi putika — nenavaden slučaj po prisiljenem postu. Hitro pokličejo dr. Townsenda, ga zaprišežejo in mu po kratkem premišljevanju primerno naroče, naj kratko preišče bolnika, napravi diagnozo, ne govori z njim ali z ostalimi porotniki nobene besede o katerikoli drugi stvari, poroča sodnemu dvoru, ali je življenje v nevarnosti itd. Dr. Townsend gre k utrujenemu in potrtemu gospodu, preišče njegove noge, spozna, da so zelo zatekle — bolnik se ni bil doteknil nobene jedi od jutra prejšnjega dne, ko je pojedel skorjo kruha — se vrne v sodno dvorano in naznani, da je porotnikovo življenje v nevarnosti. Sodnika želita porotnike izpustiti. Zagovornik obtožencev, McCarthy, najbrže

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

BEAUTY SHOP — ESTABLISHED 2 YEARS. Vic. 32nd & Halsted. Good business. 11 dryers, 5 stations, air cond. Cosmetic and Jewelry. Many extras. Reas. rent. Sacrifice for quick sale. By Owner. DA 6-6238. (29)

FLOWER SHOP

Well established business. Good money maker. Selling due to illness. Sell reasonable. BE 5-9323. (29)

DOGS FOR SALE

ST. BERNARD PUPS
\$125 and up. AKC
registered litter.
Private. KI 6-8436. (29)

POODLES

All white toys. Males.
Very loveable. \$75 and
up. Private. PH. 333-2267 (29)

REAL ESTATE FOR SALE

GLEN ELLYN — Gracious older home, lge. Indspd. lot, 3 bedrms., liv. rm. w/fireplace, din. rm., brkfast. rm., encl. porch. Nr. schls. and heart of town. Owner moved. Must sell, immed. occup. Price cut to \$19,900. HO 9-5453. (29)

LIBERTYVILLE BY OWNER

Tri-Level, 4 bedrooms, 2 baths, family room, basement. 1 acre. Near Route 41. Priced for immediate sale. 362-7655. (29)

ELK GROVE VILLAGE BY OWNER. — 3 bedroom Ranch. 2 full baths. Attached garage. Walk to shopping, schools. \$19,750. 4 1/2% Mortgage. Ph. 299-3452. (29)

Collect \$225 and live in 1 apt. rent free. Brick 1-6, 1-5, 1-4. (furnished), automatic hot water heat, 2 car gar., modern tile bath-kitchen, carpeting. Perfect transp. schls., shpg., churches. By appt. COLUMBUS 1-4840. (29)

BY OWNER. 4 ROOM COTTAGE. 2 bedrooms, full tile bath, tile kitchen, cabinets. \$12,000. Some furniture for sale. 4911 Ferdinand. — AUSTIN 7-9182. (29)

FURNISHED APARTMENTHOUSE Completely remodeled and modernized. 12 apts., 6-3's and 6-4's. Stoker-steam heating. About \$16,000 per year income. Only \$3,500 down. Call RA 6-7331. (30)

poučen od premetenega O'Connella, odločno ugovarja. To je popolnoma protipostavno. Nikakor se ne morejo raziti, dokler ne sklenejo tako ali tako. Toda on je seveda usmiljen. Dovolil bi, da porotnikom prinesejo jedi in pijače. Sodni dvor odloči, da je to čisto protipostavno. Morajo se ali raziti, ali se vdati, da toliko časa gladujejo, dokler se ne zedinijo. Slednjič izpuste po mnogem in utrudljivem pravnem pričanju porotnike iz osemindeseturnega zasedanja in odpeljejo obtožence do naslednje obravnave.

Toda pazljivi in previdni O'Connell, ki se je nalašč odtegnil tej debati med mlajšim zagovornikom in sodnim dvorom, se je takoj oprijel tega nepostavnega postopanja ter zahteval, da se obtoženci izpuste. Ves dan dne 28. oktobra je divjal trojni ogenj med njim, državnim pravdnikom in sodnikom Pennefatherjem; O'Connell je vneto trdil nasproti sodnemu dvoru in državnemu pravdniku, da se porota po zakonu ni mogla postaviti raziti, da morajo obtoženci, če se je vendar razšla, biti oproščeni, da se je s prisotnostjo zdravnika kršilo načelo stroge porotniške odločnosti in da je zato vsa obravnava zgrešena. Ta debata, ki sta jo tedaj objavila "Southern Reporter" in "Commercial Courier", je zelo zanimiva s čisto pravne-ga stališča. Iz nje je razvidno, da ni bil O'Connell le ljudski govornik in parlamentaren debater, ki je vse pred seboj podiral s hudournikom svoje zabavljajoče zgovornosti, temveč tudi izvrsten, spreten mislec in dober pravnik, ki je pograbil kako zamotano pravno vprašanje in ga ali rešil, ali izbral proti svojim nasprotnikom. Tako se mu je posrečilo prisiliti vladno, da je odločila obrnavo o onih treh možeh, ki bi morali že prihodnje jutro priti na vrsto, do bodočega porotnega zasedanja.

Ravno preden se je začela ta velika debata, se je dogodil značilen slučaj. Nekega moža, O'Keefea po imenu, ki se je drznil, pozabivši na svojo raskavo suknjo, prikazati se prejšnji večer na stopnicah sodniškega poslopja, so nana-glo prijeli. Druga golazen se je poskrila pod zemljo, toda tu je bila nova divjačina. Ves ometen in zmeden, je ubogi mož milo klical: "Zakaj ste me pripeljali semkaj? V tej zadevi so me že prej zaslišali v Doneraileu gospod Hill, major Vokes in drugi uradniki in so me oprostili. Jaz sem nedolžen kakor sodniki sami in sem po krivici prišel semkaj. Na semanji dan sem srečal Dalyja, bil je živin-sko pijan in drugi dan so ga vrgli iz šatora. To je čista res-

nica. Če imate kaj zoper me, zakaj me niste prej prijeli?"

Tedaj je začelo prihajati na dan, da je načelnik policije, Keily, odpeljal Heireena, velevažno pričo za Keefea, za Johna Learyja in za druge obtožence iz urada Keefeevega zagovornika, gospoda Daltera, odločno obljubivši, da priča gotovo pride na raz-pravo; nato pa je izginila, da nihče ni vedel kam, in nikjer je ni bilo moči dobiti. Tudi se je pokazalo, da je neki John Shinnor, ki je bil v zvezi z vlado, spraval s poti drugo važno pričo za obtožence, Daniela Keefea, ki ga kesneje ravnotako ni bilo nikjer več videti. Tudi druge malenkosti so prihajale na dan. Astreja torej ni popolnoma slepa. Pennefather, očividno pravičen mož, postaja nemirna in je v skrbeh ter strogo graja tako ravnanje; tu gre za človeško življenje; nekdo, ki je sedaj že obsojen na smrt, bi se bil lahko rešil; kaj sta delala zagovornika, da nista med Learyjevo obrnavo niti besedice omenila o tem, da so priče izginile? Gospod McCarthy, pozvan, da se opraviči, pripoveduje, da je bila Learyjeva ževlja, naj se obravnava brez te priče. Da, toda Leary je bil gotov svoje nedolžnosti in ni poznal zviti-h zakonov. Ena priča več ali manj, si je mislil, to ni velika

razlika. Toda Vi poznate postavo, dragi McCarthy, njene pasti in nevarnosti, oni so pa nevedni kmetje. Ni čuda, da so zavpili z usodne klopi: "Izdani smo!" Baron Pennefather je očividno jezen. To je ali grda igra, ali velikanska nemarnost. Ponižanemu in skesanemu McCarthyju ukaže, naj sede. Nato se nekoliko omeči in opravičuje preplašene-ga zagovornika. Toda jasno je, da ima sam svoje misli o vsej tej zadevi. Naenkrat iz-javi Daltera, da je predložil Learyjevima zagovornikoma zapriseženo izpoved priče, ki je pozneje izginila, in da se je nista hotela poslužiti. To je prikazalo stvar zopet v novi luči. Sodnik se vnovič ujezi. Gospod Pigot prizna, da sta izpoved prebrala, a da se je nista hotela poslužiti, ker sta mislila, da Heireen ne bo navzoč, in ju je v tej misli še bolj potrdil način, na kateri je ta najvažnejša priča izginila iz Dalterovega urada. Tako je ta stvar bila opravljena. Baron Pennefather se nasloni nazaj na svojem sedežu in dolgo misli — misli zlasti na one štiri može, ki bodo čez dva tedna viseli v mrzlem zraku. Keefea izpuste, psi se umaknejo. Začenja se velika sodna debata in tako se končuje drugo dejanje male drame. Toda zdi se, da sta sodnika nekoliko raztresena, državni pravdnik nekoliko zmeden. Ta mala

epizoda je bila začetek strašne zmešnjave, ki se je imela končati s popolnim porazom.

VII. poglavje.

ASTREJA SE JE VRNILA.

"Tako ne gre več!" Tako je dejal slaven kritik, ko je obglavil nekega pesnika. Tako je dejal državni pravdnik Doherty, ko se mešana porota ni mogla zediniti in je bilo možno, da mu tri žrtve uidejo. Bilo je popolnoma jasno, da so mešane porote, kakor vse, kar je mešano in polutansko,

zanič. To pot bomo poskrbeli, da dobimo čisto kri. Ne sme-mo se več zmotiti.

(Dalje prihodnjič)

Človeško mravljišče

PHOENIX, Ariz. — Okoli eno tretjino vsega prebivalstva Arizona živi v Phoenixu in njegovi okolici.

Prvi električni vlak

PHILADELPHIA, Pa. — Prvi električni vlak na svetu je stekel v Združenih državah leta 1887.



Izglejte najlepše!

... z varčnostjo — in zaupanjem
Vsako DUVAL kodranje je mojstrovina
frizerske umetnosti.



SVETOVNO NAJBOLJŠE \$20.00
TRAJNO KODRANJE

SAMO \$4.45

vključno umivanje,
friziranje in striženje.

Samo dve ceni. Nobenih doplail.

Vsako najfinejše, po vsej deželi znano \$20.00 trajno kodranje iz naše velike, sveže zaloge... Izvršeno spretno in stilistično po naših strokovnjakih, ki imajo dolgoletno skušnjo... Vaši lasje bodo lepši kot kdajkoli, lažje si jih boste uredili (tudi, če so fini, suhi, sivi, beljeni ali barvani). To je zajamčeno.
P. S. Zakaj bi si delali sami? GOVORIMO SLOVENSKO!

Odlično
VITA CREME
TRAJNO
KODRANJE
reg. cena do \$30,
rajdražje kar
jih je, sedaj
\$6.45
(kompletno)

Andre Duval
Cleveland's Two-Price Permanent Wave Salon
406 EUCLID AVE. AT 4TH ST.
2nd FLOOR SU 1-3161

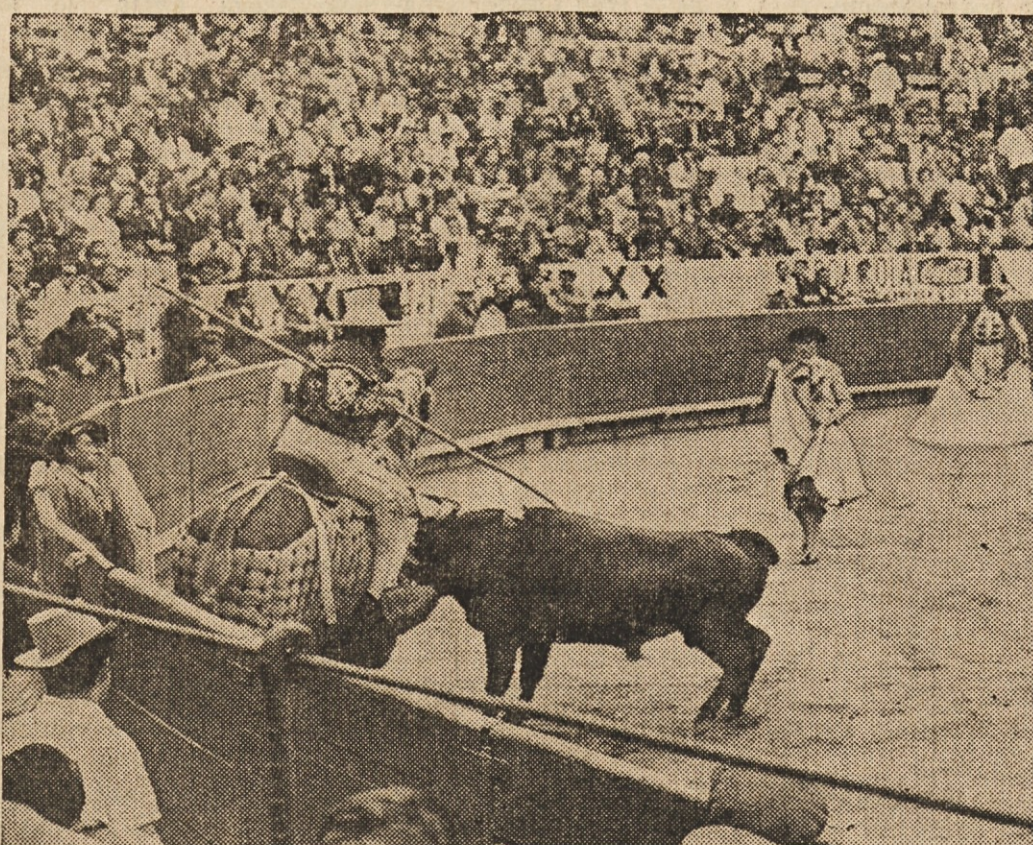
STILIRANJE, UMIVANJE IN FRIZIRANJE
Izberete si lahko najmodernejšo
sezonsko pričesko. Nič naplaila **\$1.75**
za oljnati ali kremasti šampon.

ODPRTO OB PONEDELJKIH DO 9. ZVEČER

GRDINOVA
POGREBNA ZAVODA

17002 Lake Shore Blvd. 1053 East 62nd Street
KENmore 1-6300 HENDERSON 1-2088
Grdina trgovina s pohištvo — 15301 Waterloo Road
KENmore 1-1235
GRDINA — Funeral Directors — Furniture Dealers

- OGLAŠUJTE V / AMERIŠKI DOMOVINI /
- PRIPOROČAJTE / AMERIŠKO DOMOVINO /
- SPOROČAJTE / AMERIŠKI DOMOVINI / OSEBNE NOVICE
- DOPISUJTE V / AMERIŠKO DOMOVINO /
- SPOROČAJTE PRAVOČASNO SPREMENBO NASLOVA
- PORAVNAJTE PRAVOČASNO NAROČNINO



JEZEN BIK V ARENI — Bik v areni se včasih zažene tudi v pikadorje in njihove konje, kot kaže slika, posneta v Mexico Cityju. Pikadorjev konj je zavarovan pred bikovimi rogovmi s posebnim oklepom.

70 - LET - 70

nudi KSKJ ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA
KATOLIŠKA



SLOVENSKA
JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija
v Ameriki.

Premoženje: \$15,100,000.00
Število certifikatov: 47,500

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji —

AMERIŠKI SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K.S.K.J. sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K.S.K.J. izdaja najmodernejšo vrsto certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00.

K.S.K.J. nudi zavarovalnino za onemoglost, poškodbo in operacijo do vsote \$400.00 za članstvo mladinskega in odraslega oddelka.

Ako še nisi član ali članica te mogočne bratske katoliške podperne organizacije, potrdi še in pristopi takoj — bolje danes kot jutri!

STARŠI, VPIŠITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD K.S.K.J.
351-353 No. Chicago St. Joliet, Illinois

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov: _____

Moj novi naslov: _____

MOJE IME: _____

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

MEAT PLANT WORK
STEADY JOBS
AGE 22 TO 45

MUST SPEAK ENGLISH

FRIGID MEATS, INC.

3755 S. Racine
Apply to Mr. Ponczak (29)

MULTIPLE
COIL WINDERS
WIRERS

SOLDERERS
Light and Airy Plant
Insurance Benefits
Interviews 9 to 3 p.m.

R A Y P A R
ELECTRONICS, INC.
7810 W. Addison St. (28)

APARTMENTS FOR RENT

Unfurnished 4 room apt. Decorated.
2nd story. Heated. Nr. everything.
Good transportation. Quiet. — 327-3565. (29)

FEMALE HELP

General Office. Immediate Openings. For young girl, 18-30. Typing, customer contact and good telephone voice required. Paid vacation, hospitalization and other company benefits. Contact: Tom Mangin. SA 2-5600. (29)

STENOGRAPHER

Experienced in typing and shorthand, also to assist in general office work. Excellent salary and company benefits. 37 1/2 hour, 5 day week.

CALL MR. LOVETT

KEdzie 3-2070

ELLIOTT PAINT
& VARNISH CO.
4525 W. 5th Ave. (30)